

K vyhrazeným elektrickým technickým zařízením

V říjnu 2008 proběhlo k návrhu nové vyhlášky o vyhrazených elektrických technických zařízeních (VETZ) v souladu s legislativními pravidly vlády mezirezortní připomínkové řízení, kde byly projednány předcházející připomínky zejména Hospodářské komory ČR, Svazu průmyslu a dopravy ČR, Elektrotechnického svazu českého a dalších přítomných zástupců.

Podle legislativních pravidel vlády se předpokládá další krok projednání návrhu nové vyhlášky o vyhrazených technických zařízeních pracovními komisemi legislativní rady vlády. Pak bude následovat notifikační proces o návrhu vyhlášky vůči členským státům EU, protože se jedná o technický předpis. Teprve po jeho skončení bude rozhodnuto, zda a v jaké podobě bude tato vyhláška vydána.

rou práci úseku MPSV v této dlužné oblasti potřebných nových legislativních předpisů, které by měly nahradit zastaralou vyhlášku 20/1979 Sb.

Závěr:

Jsmo tedy opět v zajetí nevyhovující vyhlášky č. 20/1979 Sb., nadále platí vše staré z doby minulého režimu – nic se nezměnilo, nic se nestalo a bylo na to promrháno mnoho zbytečného času a peněz.

ESČ bude situaci nadále sledovat a o tomto vývoji informovat odbornou veřejnost.

Jiří Fiala
prezident ESČ

Příloha: Stanovisko MPSV z 5. 11. 2008 (e-mail pana Kottnauera z MPSV adresovaný ESČ)

Věc: Příprava nové vyhlášky MPSV – vyhrazená elektrická technická zařízení. Pro prezidenta Elektrotechnického svazu českého pana Jiřího Fialu

Vážený pane, na náš rozhovor jsem nezapomněl a informoval jsem ST-NM JUDr. P. Šimerku. Z hlediska přípravy návrhu vyhlášky byly legislativní práce koncem měsíce října 2008 ukončeny. Pan ministr však rozhodl, že návrh nebude „zatím“ v dalším legislativním procesu pokračovat, a to vzhledem k tomu, že Hospodářská komora ČR a Svaz průmyslu a dopravy ČR s navrhovanou novou právní úpravou nesouhlasí a svá odmítavá stanoviska nezměnily. S ohledem na rozhodnutí pana ministra není možné Vám poslední znění návrhu uvedené vyhlášky poskytnout.

S pozdravem
A. Kottnauer, 5. 11. 2008

Tisková informace ESČ

Ze dne 5. listopadu 2008

K návrhu nové vyhlášky

Ministerstva práce a sociálních věcí

o stanovení vyhrazených elektrických technických zařízení, jejich zařízení do tříd a skupin a bližších podmínkách jejich bezpečnosti (VETZ - vyhrazená elektrická technická zařízení)

Náhrada za vyhlášku 20/79 Sb.

Jiří Fiala

Prezident ESČ

Soudní znalec oborů: Elektrotechnika, Ekonomika elektrotechniky

Za ESČ se jednání zúčastnil prezident svazu pan Jiří Fiala.

Jednání předsedal za MPSV Ing. JUDr. Šimerka – státní tajemník a náměstek ministra, dále JUDr. Antonín Kottnauer a další.

Na základě tohoto připomínkového řízení byly projednány zásadní, ale i další připomínky s příslušnými připomínkovými místy a návrh byl výrazně upraven jak po věcné, tak i po právní stránce. Novou právní úpravou VETZ nedochází k rozšíření stávajících právních povinností právnických a podnikajících fyzických osob ani nevzrostou jejich náklady.

Nová právní úprava vystihuje zcela oblast VETZ v současném procesu řízení a podnikání, jakož i působnost organizace státního dozoru, především z hlediska bezpečnosti provozovaných VETZ.

Přestože na straně ESČ byl uvedený návrh z 8. října 2008 bez dalších zásadních změn doporučen k vydání jako nový nezbytně potřebný legislativně-technický předpis a přes veškerou snahu zástupců MPSV, byly celé řízení a legislativní proces zastaveny, a to rozhodnutím ministra RNDr. Petra Nečase. V tomto procesu **se nebude pokračovat** z důvodů, že:

1. Hospodářská komora ČR a
2. Svaz průmyslu a dopravy ČR

s navrhovanou úpravou nesouhlasí a svá odmítavá stanoviska nezměnily.

S ohledem na rozhodnutí pana ministra není možné, abychom podrobně neschválený návrh nové vyhlášky obsahově publikovali. Lze jen potvrdit za ESČ, že návrh vyjadřuje bez závad pro elektrotechnickou veřejnost velmi potřebná ustanovení a dob-

Ve věci nové vyhlášky o VTZ se opět k ničemu nedospělo?

Úsměv nad vidinou nového, moderního a srozumitelného právního předpisu o VTZ, který se už už zračil na tváři naší elektrotechnické veřejnosti, opět ztuhl. Nejenže nová vyhláška o VTZ oplývá mnoha nejasnostmi, nejenže by i její jakkoliv vyhovující znění podléhalo dlouhodobému notifikačnímu procesu v EU, ale ono se (údajně) vůbec nebude v legislativním procesu její tvorby pokračovat.

Zda jsou příčinou odmítavá stanoviska Hospodářské komory ČR (HK) a Svazu průmyslu a dopravy (SPD), či rozporuplnost jejich ustanovení, je otázka.

SPD i HK se domnívají, že pro zpracování vyhlášky v této podobě nemá MPSV ze zákona č. 174/1968 Sb. zmocnění. Navíc vyhláška nenavazuje na nedávnou novelu živnostenského zákona, na vymezení řemeslných živností. HK upozorňuje i na chybu ve vymezení

působnosti vyhlášky, ve které jsou uvedeny pouze právnické osoby a podnikající fyzické osoby. Na zaměstnance se vyhláška pravděpodobně vztahovat nebude.....!

Předně je třeba říci, že na základě doporučení Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci byla v roce 2007 ustavena pracovní skupina pro vytvoření věcného záměru zákona o bezpečnosti provozu vyhrazených technických zařízení. Záměrem toho-

to návrhu bylo upravit zastaralou legislativu v oblasti vyhrazených technických zařízení, navázat na přijaté zásady evropských směrnic (zejména č. 89/655/EHS, o minimálních požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při používání pracovního zařízení zaměstnanci při práci), konečně naplnit § 134b bývalého zákoníku práce, resp. reagovat na § 4 odst. 2) zákona č. 309/2006 Sb., a definovat, co jsou to zařízení se zvýšenou mírou rizika.

Stávající legislativa v oblasti vyhrazených technických zařízení se opírá o dnes již zastaralé vyhlášky č. 18–21/1979 Sb., které definují vyhrazená tlaková, zdvihací, elektrická a plynová zařízení. Kvalifikaci či odbornou způsobilost osob, které tato zařízení obsluhují, opravují, revidují, řeší řada dalších právních předpisů, v oblasti elektrických zařízení vyhláška č. 50/1978 Sb.

Přestože Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) mělo k dispozici překlady zahraničních předpisů v této oblasti, přestože např. v sousedním Německu považují elektrická zařízení za riziková pouze ve výbušném prostředí, přesto, že pojem „vyhrazená zařízení“ EU nezná, bylo přistoupeno ke zpracování návrhu vyhlášky o vyhrazených elektrických zařízeních na základě zmocnění zákona č. 174/1968 Sb., a ne zákona č. 309/2006 Sb. Proč právě o elektrických, a nikoliv o plynových nebo tlakových a zdvihacích zařízeních?

Po dosti značných peripetiích a tahanicích byl věcný záměr zákona o VTZ schválen vládou usnesením č. 841 ze dne 9. 7. 2008. Samotné vydání paragrafovaného znění bude ještě chvíli trvat; předpokládané vydání zákona mělo být koncem roku 2009.

Již v rámci tzv. „vnitřního připomínkového řízení“, kde se k návrhu vyjadřovali odborníci z inspekce práce, byla vznesena řada zásadních připomínek, upozorňovalo se na mnoho chyb, neprovázaností a nepřesností. Do vnějšího připomínkového řízení pak odešel poněkud upravený návrh. I ten ale zásadně odmítá Svaz průmyslu a dopravy, Hospodářská komora ČR, Asociace svobodných odborů a řada dalších připomínkových míst má k návrhu negativní stanovisko.

Podle nich návrhem vyhlášky dochází k porušování ústavního pořádku ČR – navrhuje se stanovení povinností podnikatelům

v právním předpisu nižšího řádu, přitom prováděcí předpis by měl pouze provádět zásady stanovené v zákoně. Dále je s podivem, že by měla být účinnost vyhlášky pouze do 31.12. 2011 (viz komentář v *Elektro* č. 11, str. 15). Co bude potom? Na připravovaný zákon se bude tvořit nový právní předpis?

Nově se navrhuje, aby bezpečnost zařízení skupiny I. osvědčovala výlučně organizace státního odborného dozoru (ITI Praha), která podle návrhu bude vydávat tzv. odborné a závazné stanovisko a bude vycházet z vlastních měření a dalších odborných podkladů, včetně revizních zpráv zpracovaných revizním technikem. Odborně si toto nové oprávnění organizace odborného dozoru nelze vykládat jinak, než že ITI Praha bude vykonávat duplicitní činnost, kterou v současnosti vykonává revizní technik. To vše, aniž by bylo zřejmé, jaká jsou pravidla a mantinely pro činnost ITI a jaké jsou povinnosti a práva podnikatelů vůči ITI Praha, které od letošního roku postupuje podle správního řádu. Návrh vyhlášky odpověď na tyto otázky nedává.

Provozovateli se ukládá povinnost „v dostatečném předstihu oznámit ukončení montáže tohoto zařízení“. Co to v praxi, např. v odvětví energetiky, znamená? Výchozí revizi před uvedením do provozu nebude dělat revizní technik provozovatele, dodavatele prací, ale státní organizace, která nezná projekt, nezná etapy práce (pokládky kabelových vedení, vybavení rozvodny technikou atd.).

Revizní technik je zde prakticky po celou dobu instalace zařízení, jednotlivě částí zařízení kontroluje průběžně tak, jak probíhá postup montážních prací, dokumentace má stovky stran. Hotové dílo budou po oznámení o ukončení prací sděleném „v dostatečném předstihu“ ITI Praha prověřovat úředníci institutu? Mají potřebné vybavení, techniku, znalosti? Mají speciální měřicí přístroje na kabel 110 kV? Bude cena za revizi nižší než dnes? O kolik zvýší cenu projektu faktura účtovaná ITI Praha za tuto činnost? A stihnou pracovníci ITI provést osvědčení o bezpečnosti zařízení před uvedením do provozu do termínu stanoveného provozovatelem pro spuštění díla? Pokud ne, jaké to bude mít důsledky? Kdo zaplatí ztráty z prodlení?

Vzhledem k tomu, že ministerstvo současně zpracovalo návrh novely vyhlášky

č. 398/2001 Sb., o stanovení poplatků za činnost organizace státního odborného dozoru, kde se navrhuje zvýšit hodinovou sazbu za zpracování odborného a závazného stanoviska ze 750 Kč na 1 250 Kč, lze právem očekávat, že navrhovaná činnost ITI Praha sáhne hluboko do peněženek podnikatelů.

Návrh vyhlášky je též v rozporu s usnesením vlády č. 446 z letošního roku o plánu snižování administrativní zátěže podnikatelů do roku 2010. Součástí důvodové zprávy k návrhu vyhlášky je i zpráva o hodnocení dopadů regulace (tzv. „Malá RIA“). Navrženou právní úpravou by měl být údajně redukován objem úkonů ukládaných subjektům a s tím spojená finanční náročnost, a to proti vyhlášce č. 20/1979 Sb., alespoň o 20 % celkových nákladů. Jaká je dnešní cena úkonů, z čeho návrh vychází, z jakých propočtů, zde uvedeno není. Všem je ale zřejmé, že naopak cena prudce naroste. Enormně naroste také administrativní zátěž provozovatele, protože jsou zaváděny nadbytečné kontroly do již fungujícího systému.

Časové hrátky

V textu MPSV ze 4. 11. 2008, kterým je „Podklad k přípravě návrhu vyhlášky MPSV – vyhrazená elektrická technická zařízení“, je řečeno, že „... přes odmítavá stanoviska SPD a HK byl návrh dopracován, dohodnut a půjde do dalšího řízení.“ Text bude zaslán k notifikačnímu procesu EU (proces bude trvat nejméně 3 měsíce).

Toto zdůvodnění MPSV opírá o tvrzení, že **není účelné čekat** na vydání nového zákona o VTZ, protože výsledek dalšího legislativního procesu se schváleným věcným záměrem tohoto zákona není jistý a současná vyhláška č. 20/1979 Sb. je již překonaná.

Hned následující den, tedy 5. 11. 2008, však oznamuje náměstek ministra A. Kottner zastavení legislativního procesu rozhodnutím ministra. Pan ministr P. Nečas zřejmě usoudil, že **čekat účelné je**.

Redakce *Elektro* je toho názoru, že není účelné ani čekat, ale rozhodně ani vnášet do oboru elektrotechniky další rozporuplný předpis, nad kterým není všeobecná shoda a který by byl pouze potravou pro další smysl postrádající diskuse.

(redakce *Elektro*)

Nová svářečská kukla Speedglas 9100.

Společnost 3M, přední výrobce osobních ochranných prostředků, přichází na trh s novou samostatnou kuklou 3M Speedglas 9100, která svářečům nabízí dokonalé bezpečí i pohodlí při práci. Tato svářečská kukla chrání zrak a obličej svého uživatele před zářením, teplem

a jiskrami a zároveň dokáže díky patentovaným bočním průzorům poskytnout dokonalý přehled o celém pracovním prostoru. Nový systém upevnění na hlavu nabízí několik možností nastavení. Proto lze kuklu upravit podle osobních požadavků. Za pomoci výdechových otvorů se účinně odvádí vydechaný

vzduch, čímž se redukuje množství CO₂ pod kuklou a uživatel se po celý den cítí svěží a plný energie. Zároveň se snižuje míra zamlžování samostatných kazet. Kukla Speedglas 9100 je zhotovena z lehkého, ale trvanlivého materiálu, který splňuje všechny požadavky na mechanickou odolnost stanovené normami EN 175 úroveň B a ANSI Z87.1-2003. [Tiskové materiály 3M.]